

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/28/2025
Identifikačné číslo spisu:	2722010312
Dátum vydania rozhodnutia:	10.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2722010312.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu, sudkyne JUDr. Beáty Javorkovej a sudcu JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného U. Z., pre zločin prevádzachstva podľa § 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 10. júna 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného U. Z. proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 2. novembra 2022, sp. zn. 8T/54/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného U. Z. odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Okresný súd Skalica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 2. novembra 2022, sp. zn. 8T/54/2022 uznal obvineného U. Z., nar. XX. L. XXXX v B., občana Českej republiky za vinného zo zločinu prevádzachstva podľa § 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

ako vodič osobného dodávkového motorového vozidla zn. Hyundai H-1, bielej farby, EČV: XPXXXXXX, imatrikované v Českej republike, VIN: M. v presne nezistenom čase dňa 16. apríla 2022 na presne nezistenom mieste v Maďarskej republike naložil do uvedeného vozidla 18 osôb, ktoré nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky, ani osobami s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a ani osobami, ktorým boli vydané platné víza, ktoré by umožňovali ich vstup a zotrvanie na území Slovenskej republiky, a to menovite:

- M. C. B., nar. XX.XX.XXXX, zo F. R. E.,
- R. V., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,
- F. R. R., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,
- O. V. B., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,
- U. O., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,
- U. V. B., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,

- V. V. Z., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,
- V. Y., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,
- L. R., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,
- R. N., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,
- E. S. B., nar. XX.XX.XXXX, z Z. E.,
- V. F., nar. XX.XX.XXXX, z C. E.,
- E. F., nar. XX.XX.XXXX, z C. E.,
- U. U., nar. XX.XX.XXXX, z C. E.,
- C. M., nar. XX.XX.XXXX, z P. C. E.,
- L. M., nar. XX.XX.XXXX, z P. C. E.,
- O. R., nar. XX.XX.XXXX, z P. C. E.,
- F. M., nar. XX.XX.XXXX, z P. C. E.,

ktoré osoby následne v čase cca o 10:40 hod., dňa 16. apríla 2022 neoprávnene previezol cez presne nezistený hraničný priechod medzi Maďarskom a Slovenskou republikou na územie Slovenskej republiky a následne s nimi pokračoval cez územie Slovenskej republiky až k hraničnému priechodu Brodské - Lanžhot v smere do Českej republiky, kde sa v čase cca o 13:30 hod. dňa 16. apríla 2022 pokúsil uvedené osoby previesť na územie Českej republiky, pri čom bol prichytený príslušníkmi Finančnej správy Slovenskej republiky.

Okresný súd uložil obvinenému podľa § 355 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere štyri roky a osem mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona prvostupňový súd obvinenému uložil trest prepadnutia veci, a to 1 ks mobilný telefón Iphone X, čiernej farby, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX spolu s obalom a so SIM kartou značky Vodafone č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, X., pričom podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona vlastníkom prepadnutej veci sa stal štát - Slovenská republika.

Okresný súd podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona obvinenému uložil trest vyhostenia vo výmere päť rokov.

II.

Dovolanie

a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému právoplatnému rozsudku okresného súdu podal obvinený U. Z. dovolanie vlastným podaním z 26. marca 2024, doplneným o podanie prostredníctvom obhajcu doručeným súdu prvého stupňa 2. mája 2025, s uvedením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený uviedol, že v priebehu celého prípravného konania bolo porušované jeho právo na obhajobu a bol odsúdený na základe nezákonne získaných dôkazov. Nemal možnosť využiť kvalitné právne služby, ani si sám pripraviť obhajobu, radíť sa s obhajcom a využiť všetky svoje procesné práva. Prokuratúra ani súd nekonali zákonným spôsobom, čo vyústilo do podania ústavnej sťažnosti pod sp. zn. III. ÚS 53/2024 (pozn. súdu - táto sťažnosť bola odmietnutá). Obvinený nekonal v úmysle prevážať nelegálnych migrantov, ale ukrajinských vojnových utečencov. V konaní nebol preukázaný úmysel obvineného.

Dňa 17. apríla 2022 sa uskutočnili výsluchy niektorých svedkov, pričom na týchto výsluchoch nebol prítomný obhajca obvineného napriek tomu, že požiadal o jeho ustanovenie. Podaním z 25. mája 2022 navrhol obvinený vypočuť niekoľkých svedkov, avšak vyšetrovateľ vyhovel jeho návrhu len sčasti. Obvinený tiež žiadal vypočuť niektorých svedkov opakovane, avšak vyšetrovateľ jeho návrhu

nevyhovelo.

Vyrozumením o úkone z 3. júna 2022, ČVS: UHCP-31/NJ-Z-2022 bol obhajca obvineného informovaný o výsluchoch svedkov 14. júna 2022. V tomto vyrozumení nebolo uvedené, ktorí svedkovia budú vypočutí, a teda sa obhajca nemal možnosť na tento výsluch riadne pripraviť. Takýmto konaním došlo k porušeniu práva obvineného na spravodlivý súdny proces tak, ako je to garantované v čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Celé trestné stíhanie voči jeho osobe bolo nezákonné.

V rámci trestného stíhania bol na obvineného opakovane vyvíjaný nátlak, na čo aj opakovane poukazoval, avšak orgány činné v trestnom konaní, prokurátor a ani súd na tieto výhrady žiadnym spôsobom nereagovali. Obvinený tiež v priebehu trestného stíhania žiadal o zmenu obhajcu, s ktorého postupom nesúhlasil. Obhajca nerešpektoval jeho názor na trestnú vec a odmietol ho obhajovať v súlade s jeho záujmami a pokynmi. Uznesením z 25. augusta 2022, sp. zn. 2Tp/502/2022, súd rozhodol tak, že ustanoveného obhajcu neoslobodil spod obhajovania obvineného. Takýmto konaním bolo porušené jeho právo na účinnú výmenu obhajcu.

V trestnom konaní nebola existencia úmyslu obvineného prevážať nelegálnych migrantov žiadnym spôsobom preukázaná. Obžaloba bola vykonštruovaná tak, že nebolo prihliadnuté na okolnosti svedčiace v prospech obvineného. Nezákonnosť celého trestného stíhania potvrdzuje aj rozhodnutie súdu o tom, že obvinenému bol uložený trest prepadnutia vecí - mobilného telefónu. V celom konaní bolo presunuté dôkazné bremeno z obžaloby na obhajobu. Obvinený tiež namietal neprimeranú výšku trestu odňatia slobody spolu s trestom vyhostenia a porušenie prezumpcie neviny. Z dôvodu, že na Okresnom súde Skalica prebieha trestné konanie vo veci obvineného E., kde obvinený vystupuje ako svedok a informácie z tohto trestného konania by mohli ovplyvniť aj jeho konanie, žiadal prikázať trestnú vec inému súdu rovnakého stupňa z dôvodu predpokladu zachovania nezávislosti a nestrannosti súdu.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok okresného súdu a prikázal Okresnému súdu Trnava, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Skalica podaním z 12. mája 2025, ktorý uviedol, že okresný súd prijal vyhlásenie obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Z uvedeného dôvodu dovolacie dôvody nie sú spôsobilé založiť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože obvinený založil celú argumentáciu výlučne na tvrdení väd prípravného konania. Prokurátor v tejto súvislosti poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 41/2021 zo 16. júna 2021.

Z uvedeného dôvodu navrhol prokurátor dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 16. mája 2025.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že v nej nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné k veci vo všeobecnej rovine uviesť, že podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby môžu podať dovolanie len vtedy, pokiaľ využili svoje právo podať riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu prvostupňového súdu a bolo o ňom rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný

prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Za využitie práva podať odvolanie proti rozsudku je potrebné považovať iba situáciu, keď odvolací súd môže v dôsledku tohto riadneho opravného prostriedku uplatniť svoje oprávnenie podľa § 319 Trestného poriadku, podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku alebo rovnaké oprávnenie podľa § 321 Trestného poriadku s následným postupom podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku alebo podľa odseku 3 tohto ustanovenia po uplatnení prieskumnej povinnosti podľa § 317 Trestného poriadku. Sem však nepatria prípady zamietnutia odvolania z formálnych dôvodov podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, kedy odvolací súd nemôže preskúmať napadnuté rozhodnutie, ani konanie, ktoré mu predchádzalo a jeho prieskumná povinnosť môže byť zameraná výlučne len na to, či existuje niektorý z dôvodov uvedených v tomto ustanovení, ktorý bez ďalšieho znamená zamietnutie odvolania (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 48/2014-I).

Vychádzajúc z uvedeného vo vzťahu k predmetnej veci možno konštatovať, že nakoľko obvinený U. Z. v konaní vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 8T/54/2022 nevyužil právo podať riadny opravný prostriedok, rovnako tak neurobil ani prokurátor, ako to vyplynulo zo zápisnice na č. 1. 689 spisového materiálu, nebola preto splnená podmienka dovolania uvedená v § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Ide pritom o vadu neodstrániteľnú, ktorú by nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, a ktorá má za následok odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie obvineného U. Z. na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.